

10.5—31.10 2025

FRED MED JORDEN

Tensta konsthall

Campus Tensta

Fred med Jorden

Medverkande konstnärer: Ann Lislegaard, Aqiu Thami, CATPC—Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise, Enno Hallek, Hira Nabi, Ingela Ihrman, Mats Adelman, Mona Monasar, Tom Bogaard och Ylva Westerlund.

Kvitter från utdöda fåglar, avfall på stränder som aldrig kommer att brytas ner och en träjätte gjord av en utgallrad kastanj från Djurgården. Det är några av de verk som besökaren får möta i utställningen *Fred med jorden* på Järva Gymnasium i vår.

Platsen är den så kallade Glaskilen, det som länge var elevrådets mötesrum, omgiven av en vinterträdgård med exotiska växter. Trädgården var en del av arkitekten Gösta Uddéns vision när han ritade den idag kulturminnesmärkta gymnasieskolan intill Tensta centrum i början av 1980-talet. Med utgångspunkt i trädgården och närheten till kulturreseptatet Järvafältet närmar sig utställningen de brännande frågorna om kopplingen mellan natur och ekonomi, mellan exploatering och omsorg och mellan miljöförstörelse och läkeprocesser.

Tensta konsthall har länge engagerat sig i stadsutvecklingsfrågor tillsammans med konstnärer och lokala aktörer. Att få göra en utställning inne i Järva Gymnasium är ett unikt tillfälle att aktivera ett av Tenstas vackraste rum som länge stått tomt. I samband med Tensta konsthalls kurs Agents of Change: Mediating Minorities, som syftade till att utbilda grupper i konstförmedling och undersöka hur man kan arbeta med konst för att uppnå social förändring och ökad inkludering, belyste vi behovet av samlingslokaler i området. Kursen ägde rum i form av ateljébesök, föreläsningar, samtal och intervjuer och mynnade bland annat ut i en utställning där kursdeltagarna kartlade föreningslivets historia och den förändring som Tensta genomgått sedan 1980-talets mitt, då gymnasiet, sporthallen och Tensta Träff stod klara i förlängningen av centrumet. Kursen avslutades med att gruppen tog fram ett koncept för en ny gestaltning av konsthallens klassrum i samarbete med konstnären Apolonija Šušteršič, det som idag heter Ett politiskt klassrum.

Behovet av gemensamma lokaler i Järva är stort. Området är ett av de föreningstätaste i Sverige och det finns en stor erfarenhet av självorganisering och att ta saken i egna händer. Våren 2022 anordnade Tensta konsthall ett stort möte på konsthallen där vi bjöd in politiker, Hemsö—de nya ägarna till Tensta Träff och gymnasiebyggnaden vid Pilparken—lokala aktörer och representanter för föreningslivet. Ett nittiototal personer kom och diskussionen var livlig. Vad händer när staden säljer ut Tenstas eget Folkets Hus? Hur kan samhällets gemensamma lokaler användas av fler?

Efter att Tensta Träff och skolbyggnaden sålts av Stockholms stad lät konsthallen en grupp ungdomar gestalta skyltfönstren på Tensta Träff ut mot Pilparken i samarbete Hemsö med konst- och ljusinstallationer. Samma vår arrangerade vi även en konst- och modifestival med poesiläsning, workshops och catwalk för barn och unga i den magnifika Stockholmssalen i Tensta Träff.

Utställningens titel är lånad från skriften *Fred med jorden*, skriven 1940 av journalisten och författaren Elin Wägner (1882–1949) och godsägaren Elisabeth Tamm (1880–1958), en tid då Europa just kastats in i andra världskriget. Elin Wägner ser i skriften sambandet mellan fredsarbete, kvinnans frigörelse och hållbart jordbruk och hennes idéer har senare fått stor betydelse för framväxten av en bredare miljöpolitik.

Fred med jorden är en utställning som ställts samman av Tensta konsthall i dialog med våra nya grannar Järva Gymnasium, som i höstas slog upp portarna igen och välkomnade runt 200 nya elever i det unika kvarteret. Syftet är dels att etablera vägar till gemensamma projekt som bokcirkel, värdskap och utbyten i möte med konsten tillsammans med gymnasieeleverna och konsthallens olika grupper. Dels är utställningen en del av en satsning från fastighetsägaren med syfte att skapa en dynamisk knutpunkt i Tensta för föreningsliv och verksamheter för olika åldrar.

Cecilia Widenheim,
chef Tensta konsthall

Utställningen genomförs med stöd av Hemsö och är en del av projektet Institution(ing)s samfinansierat av Europeiska unionen och som pågår 2024–2028. Institution(ing)s: Co-Creating Inclusive and Sustainable European Art Institutions är ett projekt som uppmuntrar samtida konst- och kulturorganisationer att samverka kring innovativa institutionella modeller som bidrar till en hållbar framtid, social integration och konstnärlig utveckling. Sammansatt av åtta organisationer av olika slag i sju europeiska länder representerar projektet mångfalden inom kulturlivets ekosystem. I projektet ingår CAM—Centro de Arte Moderna Gulbenkian (PT), Tensta konsthall (SE), Universidade Católica Portuguesa (PT), tranzit.ro/lasi (RO), Errant Bodies/The Listening Biennial (DE), Jan van Eyck Academi (NL), MOCA NGO (UA) och Museum of Impossible Forms (FI).

Institution(ing)s är ett samarbetsprojekt samfinansierat av Europeiska Unionen. Åsikter och synsätt som uttrycks är dock endast författarens eller författarnas och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska unionen eller European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Varken Europeiska unionen eller EACEA kan hållas ansvariga för dessa.

UTSTÄLLDA KONSTVERK

MATS ADELMAN

Stenfalksstol, 2025

Stol i bokträ med skulptur av stenfalk i trä, akvarellfärg

Spiritodukt, 2023–2025

Modellskiss över arkitektonisk passage, visningsutrymme för mindre skulpturer

Sätra station, 2024

Oljemålning

Göktyta, utan årtal

Målad träskulptur med kamouflageteckning

Skulpturen, kallad *Spiritodukt*, påminner om en teaterscen i miniatyr. En detaljerad teckning av en lada, två handsnidade träfåglar, en målning föreställande en motorvägsviadukt och delar av trappor. Här blandas landsort med stad, natur med stål och betong i ett möte som både blir surrealistiskt och samtidigt en saklig beskrivning av verkligheten, inte minst i Tensta, som ju just är en blandning av allt det. Det handlar inte bara om konkurrens mellan de olika världarna, utan om samlevnad och anpassning. Titeln *Spiritodukt* syftar på en viadukt, alltså en övergång. Här i betydelsen en mer mental (spirit=ande) portal, en filosofisk-symbolisk plats där vi kan tänka på vad det innebär att leva i flera verkligheter samtidigt. En del av Mats Adelmans konstnärskap är att han också är expert på fåglar. Genom att iakttä fågellivet på Järvafältet lär han känna deras beteenden och "specialiteter". Ett sätt att verkligen komma nära och förstå deras samspel med naturen är att avbilda dem, vilket han gör med en

fascinerande skicklighet, deras rörelser och blick, men framför allt fjäderdräkten. Genom evolutionens lopp har mönstren anpassats och utvecklats så att fåglarnas fiender ska ha svårt att urskilja dem bland mossa och grenverk. Ett mästerskap i kamouflagemönster! Men ibland är vissa mönster till för att likna en orm på jakt, som hos göktytan.

Mats Adelman bor och är verksam i Järva där han och hans partner Ylva Westerlund tillsammans har Järvafältet som forskningsområde sedan över ett decennium. Realistiska skulpturer av svenska fåglar förekommer ofta i hans konst. Inte sällan ingår de i grupper i skulpturer där de har landat på en stol eller någon annan möbel. Att överföra sina observationer till trä och handens arbete är ett sätt att komma närmare och förstå naturens mysterier och genialitet. Mats Adelman har ställt ut på Tensta konsthall vid ett flertal tillfällen under åren och har medverkat i utställningar såväl i Sverige som internationellt. *PS*

Mats Adelman, *Stenfalksstol*, 2025, blandmaterial

TOM BOGAARD

Debris Mask (Beach Boy), 2022

Rep, strandfynd, papier-maché, cellplast

Människor har i alla tider fascinerats av att gå i strandkanten och leta grejer som flutit i land och fantisera om varifrån dessa kommer. Hur har de hamnat just här? Tom Bogaard har länge samlat plast i form av fiskenät och rep som han sedan omsorgsfullt omvandlar till objekt och figurer, inte sällan med mänskliga drag. En reflektion kring den globala miljön ur ett längre perspektiv med insikten att plasten kommer överleva det mesta. *Debris Mask (Beach Boy)* är tillverkad av plastrep i klara färger och ingår i en serie huvuden, eller masker, som tycks stirra tillbaka på oss människor och ställa frågan: Hur blev det så här?

Plast är ett relativt modernt material som förändrat en rad områden i samhället. Efter andra världskriget var plasten ett billigt och flexibelt material som ersatte gummi och vissa metaller. Men plast har också blivit en av vår planets största problem. Materialet har blivit synonymt med miljöförstöring och har visat sig kunna framkalla vissa former av cancer. Så här skriver Världsnaturfonden, WWF på sin hemsida:

Plastföroreningar utgör ett allvarligt hot mot våra hav och den biologiska mångfalden. Varje år dumpas cirka 11 miljoner ton plastskräp i haven och idag återvinns bara 9 procent av all plast globalt. Många djur misstar plast för föda, fastnar i plastskräp eller påverkas av mikroplaster i deras kroppar.

Vill du läsa mer om materialet plast? Kolla här: tekniskamuseet.se/lar-dig-mer/industrihistoria/plasthistoria/

Tom Bogaard bor och arbetar i Göteborg efter att ha studerat på konsthögskolan i Maastricht och Mejan i Stockholm. Bogaard är målare men arbetar även med andra material, som skulptur i papier-maché, mosaik och fotografi. Han utgår ofta från samlandet och vad det säger om det som samlas såväl som om samlaren utifrån ett kolonialt eller historiskt perspektiv. Tom Bogaard har varit lärare i måleri vid Göteborgs konstskola i många år och hans verk finns representerade på bl a Statens konstråd, Göteborgs konstmuseum, Norrköpings konstmuseum och Kungl. Vetenskapsakademien. *CW*

Tom Bogaard, *Debris Mask (Beach Boy)*, 2022, blandmaterial

CATPC—CERCLE D'ART DES TRAVAILLEURS DE PLANTATION CONGOLAISE

Plantations & Museums, Part 1: The Revolt with Charles Gize Sikitele, 2022, video, 7:02 min

CATPC Biopic, 2024, video, 9:25 min

CATPC, Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise, är en grupp konstnärer från Demokratiska republiken Kongo med säte i Lusanga. I dokumentärserien *Plantations and Museums* följer vi CATPC-medlemmarna Matthieu Kasiama och Ced'art Tamasala, när de reser till platsen för pende-folkets uppror mot den belgiska kolonialmakten 1931, och till museet i USA som har en skulptur från 1930-talet föreställande den belgiska officeren Maximilien Balot. De intervjuar experter som exempelvis Ariella Aïsha Azoulay (Brown University) och Simon Gikandi (Princeton University) om skulpturen och om det postkoloniala sammanhanget. Samtalen reder ut de dolda relationerna mellan plantager i globala syd, där vinster utvanns för att bli byggda museer, och museerna i norra Europa där konst från plantagerna förvaras och där den akademiska forskningen bedrivs. Videoserien leder fram till Virginia Museum of Fine Arts (VMFA) i USA, där Kasiama och Tamasala gör anspråk på att skulpturen ska återlämnas till Lusanga.

I videon *Biopic* ser vi hur kollektivet CATPC lever och arbetar på den före detta plantagen i Lusanga. Marken vi ser omvandlades en gång till monokultur med odlingar där bara palmer fick växa. Både skogen och dess invånare utnyttjades för Europas ekonomiska vinning. Idag tar CATPC tillbaka marken, undan för undan, för att återinföra biologisk mångfald och ge jorden och samhället ny näring.

CATPC, Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise, använder ett antal samtida teknologier som kryptografi, eller NFT (non-fungible token), för att driva sin sak. Men framför allt är deras mål att köpa tillbaka den mark i Lusanga som härjats av palmoljeindustrin och på så sätt lägga grunden för en ny hållbar ekologisk framtid. Vill du veta mer om CATPC och palmoljeindustrin? Kolla här: humanactivities.org/en/

CATPC, Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise eller Kongolesiska plantagearbetarnas konstförening, är en grupp konstnärer från Demokratiska republiken Kongo som arbetar i Lusanga. Gruppen bildades av några plantagearbetare i samarbete med den välkända miljöexperten René Ngongo. CATPC har arbetat tillsammans med den holländska konstnären Renzo Martens och Human Activities sedan 2014. 2024 blev CATPC inbjudna att ställa ut i den holländska paviljongen på Venedigbiennalen, och nyligen öppnade *Two Sides of the Same Coin* på Van Abbemuseum i Eindhoven, en utställning med skulptur, teckningar, textilier och video som undersöker kolonisering, förnyelse av land och maktstrukturerna i den globala konstvärlden. CW

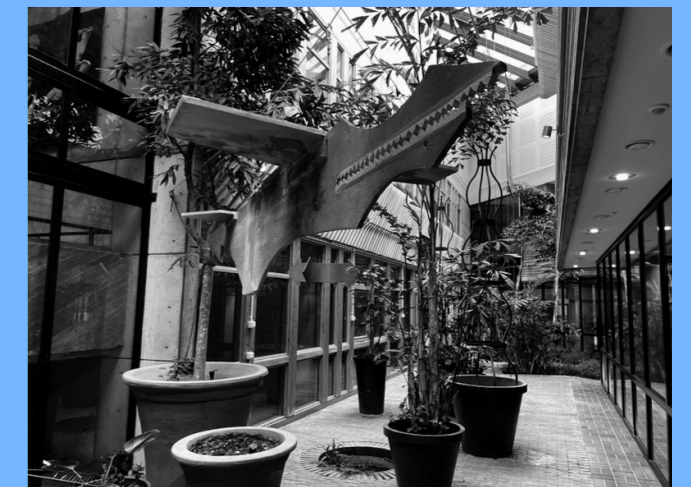
CATPC, *Biopic*, 2024, video

ENNO HALLEK
Gäddfågel, 1988
bemålat trä i två delar
Tillhör SISAB—Skolfastigheter
i Stockholm AB

Vart är mänskligheten på väg? De färgglada pilarna i Enno Halleks skulptur pekar åt alla väderstreck, och "gäddfågeln" med blottade tänder visar tydliga likheter med ett jetplan. Hallek föddes på 1930-talet i Rohuküla i Estland där hans far var fiskare. Familjen flydde undan den tyska ockupationen och hamnade på Torsö, ett litet fiskeläge i Blekinge. Att ro runt i en liten eka i skärgården blev tonåringens största nöje, istället för att åka moped. Fiskarlivet vid Östersjön med soluppgångar och solnedgångar och ett ständigt skiftande hav blev ett motiv som han varierat i ett antal lekfulla format i regnbågens alla färger.

Hallek hade sin första utställning 1963, en period då konsten expanderade i en rad riktningar som popkonst, nyexpressionism och en alltmer högljudd miljörelse som han tidigt blev en del av. Under 1970-talet experimenterade han och lät det traditionella måleriet krocka med kitschig folkkonst i bjärta färger, humor och vardagslivets symboler. Han testade att göra målningar som samtidigt är skulpturer, en sorts hybrider, och började måla på träbitar, ofta på strandfynd. Lägg till minnet av den estländska blomliga folkkonsten och ett brinnande intresse för natur och miljö—och gäddfågeln får vingar, en blandning mellan fågel, fisk och "reaplan". *Gäddfågel* gjordes ursprungligen för en trapphall i den då nya gymnasiebyggnaden i Tensta. Nu är *Gäddfågel* tillbaka och vi har valt att placera den i vinterträdgården.

Enno Hallek kom till Sverige som flykting 1943 från Estland tillsammans med sin familj. Han utbildade sig vid Kungl. Konsthögskolan 1953–1958 och var senare professor i måleri på skolan 1981–1991. Han hade sin första separatutställning 1963 på Konstnärshuset i Stockholm. Enno Hallek har skapat många offentliga utsmyckningar, förutom Stadions tunnelbanestation som han gjorde tillsammans med Åke Pallarp finns triumfbågen vid Södra Station i Stockholm, och hans bidrag till den konstnärliga utsmyckningen av Astrid Lindgrens barnsjukhus i Solna är en mycket omtyckt gestaltning. Hallek är representerad med verk på Moderna Museet, Norrköpings konstmuseum, Göteborgs konstmuseum m fl samlingar i Sverige och Estland. 2019 mottog han Prins Eugen-medaljen. CW

Enno Hallek, *Gäddfågel*, 1988, blandmaterial

INGELA IHRMAN

Landskapet kom först, 2022–2025
Trämateriäl från alm, kastanj och lind

Hur känns det att ligga ner? Var hamnar kroppens tyngdpunkt? Vill kroppen slappna av och ligga kvar? *Landskapet kom först* är ett gigantiskt människoskelett gjort av träd. Skulpturen är sammansatt av material från en lind, en kastanj och en alm som växt på Djurgården i Stockholm, en anrik grön lunga som varit jaktmark och rekreationsområde sedan en lång tid tillbaka.

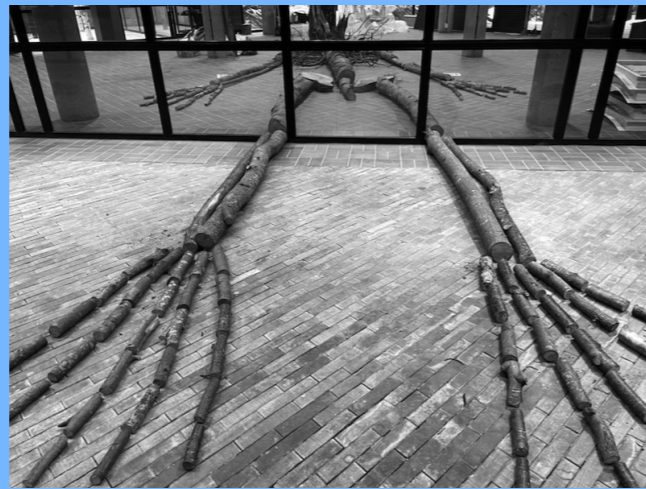
Konstnären har skapat sina vilande trä-jättar i ett flertal sammanhang. I samband med utställningen *Resonating Bodies* på Uppsala konstmuseum 2022 placerades ett skelett i slänten mellan Uppsala slott och sjukhuset. Året därpå gjordes ett skelett av ett träd som trillat i en storm i samarbete med Eden Projects på Cornwall i England. Ett tredje skelett tillverkades av döda almträd i samband med konstnärens utställning *Frutti di Mare* på Malmö konsthall 2023. Skulpturen vilar idag på gräsmattan vid Guldängens bygglekplats i Malmö och har numera ett eget Instagram-konto. Självklart hoppas vi att Tenstas egen trä-jätte ska hitta en fin plats efter utställningens slut. Har du någon idé om plats?

Många av Ingela Ihrmans arbeten försöker skapa en mer empatisk relation mellan människan och djurens och växternas värld. Tänk dig till exempel att ett landskap fanns där långt innan livet uppstod, och att landskapet kommer att finnas kvar långt efter att människor, djur och växter lämnat platsen och dött. Tänk dig att alla träd är ett slags levande väsen eller varelser, precis som vi människor. Hur förändrar det din syn på världen och på dig själv? På ett

direkt och samtidigt lekfullt sätt undersöker Ingela Ihrman hur människan systematiskt exploaterar naturen—som vi själva är en del av—samtidigt som naturen ofta lyfts fram som något ursprungligt och orört. Vill du veta mer om hur träd kommunicerar med varandra under jord, kolla här: forskning.se/2023/07/06/prata-med-plantor-gar-det/ CW

Ingela Ihrman är verksam i Stockholm. Hennes verk utgår från vardagliga känslor och en vilja att förstå, ifrågasätta och uttrycka hur det är att leva, vara social, fertil och mänsklig. Iklädd stora skulpturala handgjorda kostymer som skapats i traditionella tekniker av enkla, ofta återanvända material prövar hon att vara en annan varelse, en blommade vattenlilja, en kotte eller en stor mussla. 2019 representerade Ingela Ihrman Sverige i den nordiska paviljongen på Venedig-biennalen, och 2024 mottog hon DN:s kulturpris. CW

Stort tack till Anton Dahlström, Sanna-Maja Breiman Wistbacka och Henrik Niklasson, Kungl. Djurgårdsförvaltningen.

Ingela Ihrman, *Landskapet kom först, 2022–2025*, trämaterial från alm, kastanj och lind

ANN LISLEGAARD

Ghost Opera / Extinction, 2022–23
Ljudverk 25:20 min

Ghost Opera / Extinction är ett ljudverk som är skapat med utgångspunkt i ett arkiv med fågelljud från utrotade och rödlistade fågelarter. Konstnären har bearbetat och extraherat ljuden till ett suggestivt soundtrack där olika läten möts—lockläten, varningsläten, kontaktläten och flyktläten.

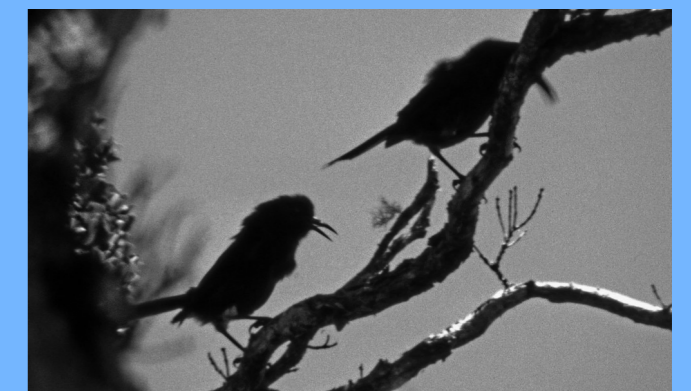
Spelas verket utomhus blir ljudslingan en betraktelse över förlorade språk, dialekter och röster och det kan uppstå en sorts spöklik opera när levande fåglar lockas att svara på de utdöda arternas läten. I mötet med vinterträdgården på Campus Tensta, en av människan skapad miljö utan djur och utan ljud, läggs ytterligare en dimension till ljudverket. ”Denna nya audio-biotop skulle kunna vara en portal för kommunikation som kan attrahera nya arter och skapa en ny oförutsedd biologisk miljö—en okänd habitat”, som konstnären själv uttryckt det.

Aktuell forskning visar att ungefär 1400 fågelarter är utdöda som en följd av mänsklig aktivitet, det vill säga förlust av livsmiljöer, överexploatering och introduktion av tamdjur, vilket är dubbelt så mycket som man tidigare trott. Enligt studien riskerar vi att förlora ytterligare 700 fågelarter under de närmaste hundra åren.

Genom att använda ett brett spektrum av spjutspets-teknologier i sina arbeten har Ann Lislegaard blivit en av samtidskonstens mest intressanta röster när det gäller virtuality, genus, robotics och klimatförändringar. Med inspiration från kulturfilmerna Blade Runner, sci-fi och författare som Ursula Le Guin, Kawamata Chiaki, och H G Wells driver hon frågan om

människans förhållande till sin omvärld, till sin historia och framtid in i nya landskap och rum där avatarer, cyborg-ugglor och AI-genererade animationer agerar siande orakel. Vill du veta mer om rödlistade arter—kolla här: slu.se/artdatabanken/rodlistning/

Ann Lislegaard är verksam i Köpenhamn och New York. Hon är utbildad vid Konstakademien i Köpenhamn och har medverkat bl a på São Paulo-biennalen och på Venedigbiennalen där hon representerade Danmark 2005. Hon har även utfört en rad arbeten i offentlig miljö. Under det kommande året är hon aktuell med soloutställningar på Arken i Köpenhamn och Henie Onstad Kunstsenter i Oslo. Hennes verk finns representerade på Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia i Madrid, Solomon R. Guggenheim Museum i New York, Museum of Contemporary Art i San Diego, Louisiana Museum of Modern Art i Humlebaek och Konstmuseum Wolfsburg m fl platser. CW

Ann Lislegaard, *Ghost Opera / Extinction, 2022–23*, ljudverk

HIRA NABI
*All that Perishes at the
Edge of Land, 2019*
Video, ca 30 min

Om fartyg kunde tala, vad skulle de berätta? Talar gör det gamla skrovet i Hira Nabis halvtimme långa video. Med eftertänksam kvinnoröst—båtar brukar ju vara hon—berättar fartyget om sitt händelserika liv på de sju haven. Nu är hon på väg till sin sista vila. Platsen är Gadani, en kustremsa vid Arabiska havet i Pakistan, bara en kort bilresa från landets huvudstad Karachi. Här finns världens tredje största begravningsplats för handelsfartyg och passagerarfärjor. Tanken är att arbetarna vid varvet först ska ta emot de rostiga och uttjänta båtarna för att sedan plocka isär delarna och bedöma vad som kan återanvändas och vad som ska kastas. Under filmens gång ser vi vår huvudperson plockas isär bit för bit. Männen ser små ut när de klättrar på vrakdelarna eller hänger i vajrar högt upp i luften för att komma åt bultar och fästanordningar. Då och då lösgör sig enorma rostiga flak som vräker ner med sådan kraft i havet att det uppstår svallvågor.

Vårt fartyg är en handelscontainer som berättar om alla kontinenter hon sett och fiskar och valar hon mött på sina resor. I sitt inre har hon hållit varor som förflyttats tusentals mil, från hamn till hamn: hörlurar, billiga kläder, konservburkar, hela köksinredningar, hus, vapendelar och medicin. Men i videon är hon inte ensam berättare. Även arbetarna intervjuas och med blicken direkt vänd mot betraktaren berättar de sakligt om sina levnadsvillkor. Jobbet är smutsigt, livsfarligt och de påpekar hur deras arbete förstör havet som de en gång i tiden kunnat hämta fisk ur, men

som nu är tomt på allt liv. Ändå mottas varje nytt ankommet fartyg med entusiasm: det betyder ju jobb, pengar och mat till familjen.

Hira Nabi är filmare och konstnär som bor och arbetar i Lahore, Pakistan. Genom rörlig bild, text, foto, kartor, grafik och arkivforskning skildrar hon med ett poetiskt berättande om människors vardagliga sysselsättningar och placerar in dem i ett perspektiv där den globala handelns samband blir begripliga. I Sverige har hennes verk visats på Göteborgs internationella konstbiennial, GIBCA, 2021. PS

Hira Nabi, *All that Perishes at the Edge of Land*, 2019, video

MONA MONASAR

På Tenstagången, alldeles invid stånden med frukt och grönt, finns en litterär skylt med en text av Mona Monasar. ”Min sanning är att jag kände mig som tryggast här. Min sanning är att när jag åkte någon annanstans var jag den andra. I Tensta var jag hemma. 234 hektar av Stockholm är det enda ställe jag hör hemma på.” Det är Stockholms stadsbibliotek som väljer ut citat som anknyter till den plats där skylten finns, och Mona Monasars skylt blir den första i Tensta. Citatet är hämtat ur hennes debutbok *Modersmål* som väckte stor uppmärksamhet när den kom 2019. I en intervju berättar Mona Monasar att hon började skriva poesi när hon var sexton år och hamnade på en skrivarkurs på Tensta konsthall. Hon fick låna med sig en poesisamling hem av den danska poeten Yahya Hassan. – Det tog en dag innan jag började skriva. Jag läste ut diktsamlingen den kvällen, sen kom jag tillbaka nästa dag till workshopen och skrev min första dikt. Den hette ”Andra generation”, säger Mona Monasar. 2022 skrev Mona Monasar dikten *Alfabetet enligt Mona Monasar* på uppdrag av Nyhetsbyrån Järva, en text om kampen för och med språket, från A till Ö.

”M.
mitt språk är trasigt men jag har ersatt
språket med ljusstrålar och gröna rosor,
närmre språket kommer jag inte. inte just
nu.
N.
stänger munnen har inte orken att forma
ljud som förblir obekanta.
O.
familjen är språktjuvar och det är inte värt
att tänka på deras språk som mitt.”

Mona Monasar har vuxit upp i Tensta och är numera bosatt i Malmö. Hon skriver poesi och prosa, och 2016 vann hon Tensta konsthalls textpris för sitt skrivande. Hon har också deltagit i spoken word-tävlingen ”Ortens bästa poet”. Hennes texter rör sig tematiskt kring psykisk ohälsa, rasism och fördomar, den afrikanska diasporan och vad det innebär att växa upp som svart, muslimsk tjej i 2000-talets Sverige. 2019 kom hennes första bok *Modersmål*, en diktsamling med svartvita illustrationer av Tova Jertfelt. I våras höll Mona Monasar en skrivarkurs för ungdomar på Tensta konsthall i samband med sportlovet. CW

Mona Monasars litterära skylt i Tensta ”I Tensta var jag hemma”, 2022

AQUI THAMI

Smell the Flowers, 2019

Risografi med sojabläck på oblekt returpapper

Unceded, ur serien Words are Weapons, odaterad
Risografi med rosa och rött sojabläck på oblekt returpapper

Fyra bilder med motiv i neonfärger är fastsatta på en lina i utställningen. Det är grafiska blad skapade av Aqui Thami, en konstnär som tillhör ett urfolk som lever i Himalaya, Indien. I likhet med andra ursprungsbefolkningar, som samerna här i Norden, har de av tradition en nära relation till naturen. Blommorna på bilderna har funnits i Himalaya i tusentals år och skänkt glädje åt människorna med sin skönhet och sina dofter. Aqui Thami växte upp under svåra omständigheter på en teplantage i ett område där förtryck och fattigdom på olika sätt länge drabbat hennes folk och hennes familj. Men genom konsten öppnades dörrar för henne och förde ut henne i världen där hon skaffat sig andra möjligheter och nya perspektiv. När hon lämnade Bombay funderade hon på vad hon enkelt kunde ta med sig som påminde om hennes hem och rötter och det blev blommorna. På marknaden i Bombay där de säljs, förpackas de i billiga genomskinliga påsar. En av bilderna visar traditionellt klädda kvinnor bredvid texten "Unceded", ett något svåröversatt begrepp men som ofta används när det kommer till ursprungsbefolkningar, som levt på en plats så länge att marken tillhör dem av hävd, men inte med det juridiska skydd som modernt ägande ger. I många fall kommer sådana typer av anspråk på mark i konflikt med varandra, vilket leder till att urfolken har allt svårare att hålla kvar sina rättigheter

och fortsätta sitt bruk av jorden. Grafikserien säljes till förmån för Sisters Library, ett mobilt bibliotek med böcker och tidskrifter skrivna av kvinnor i Indien.

Aqui Thami är verksam i Bombay och i Nederländerna och har ställt ut och haft olika residens i hela världen. Hon tillhör Kiratimma-folket och hennes konst är ofta resultatet av grupparbeten med människor verksamma utanför konstvärlden i workshops där alla deltagare får vara med och skapa, en metod som hon själv vill beskriva som helande. Hennes sätt att arbeta är självorganiserande och genom affischering på allmänna platser där budskapet ofta är politiskt med målet att aktivera kollektiv motståndskraft hos de grupper som vanligtvis tystas och marginaliseras. *PS*

Aqui Thami, *Unceded*, ur serien *Words are Weapons*, odaterad

YLVA WESTERLUND

Teardrops, I-VI, 2025

Solfjäderformade akvareller med motiv från Järva

Dream Catchers, 2022–24
Teckningstryck och tuschmålning på presenning

Diamonds and dirt on the windshield of the skidder, 2022
Lavering tryckt på tyg

How to deal with the mental effects of pollution, 2022
Bok

The New Hird, 2017
Serietidning

Dream Wasteland, 2025
Guide till vandring på Järvafältet

Breathing Rain, utan årtal
Foto på presenning

Från taket i Glaskilen hänger en målning som är så lång att den nedre delen fortsätter ner på golvet och ut i rummet. Tittar man närmare syns två gestalter med hjälmar sittande på knä, böjda över något. De är omgivna av ett landskap som delvis är dolt av fläckar över hela verkets yta. Underlaget är inte vanlig målarduk, utan en presenning av det slag som läggs ut på stränder där det skett en miljöolycka med giftiga utsläpp. För trots att vi lever i en högteknologisk tid så finns inga andra sätt att sanera drabbade områden än med handens och kroppens arbete. Och det är just vad de två figurerna håller på med. Ylva Westerlund har kallat verket *Dream Catchers*, drömfångare, som kan tolkas som en ordlek. Industrin och aktieägarna har stora drömmar, men det är

någon annan som får komma och plocka upp när en olycka sker efter ett miljöbrott där de skyldiga ofta kommer lindrigt undan. Miljökatastrofen har skett på riktigt och platsen är Husum vid den norrländska kusten där konstnären är uppvuxen och där det finska skogsbolaget Metsä har en kartongfabrik. Efter larm från en privatperson 2021 erkände bolaget olyckan med spillolja och fick betala böter på 190 000 kronor, vilket är småpengar för en så stor koncern.

Ylva Westerlund bor och verkar i Järva och tillsammans med sin partner Mats Adelman har de Järvafältet som sin forskningsstation och utvidgade ateljé. Här observerar de naturens växlingar, djurlivet och hur fåglar, däggdjur och insekter anpassar sig till bebyggelse, människor och motorväg. I sin konst använder sig Ylva Westerlund av klassiskt måleri, poesi, dagboksanteckningar med iakttagelser, serier och video. Hon har ställt ut på Tensta konsthall vid flertalet tillfällen under åren och har medverkat i utställningar i såväl Sverige som internationellt, nu senast på Gwangjubiennalen i Korea. *PS*

Ylva Westerlund, *Dream Catchers, 2022–24*, teckning på presenning

Här kan du läsa mer om Campus Tensta och om några av de konstverk som placerades i gymnasiebyggnaden redan vid öppnandet 1984.

GUNNEL FRIEBERG *Musik, musik*, utan årtal Brons på granitsockel, nr 1/2

Gunnel Friberg (1919-2010) var skulptör, grafiker och tecknare. Hon studerade vid Zadigs Skulpturskola i Malmö och vid Otte Skölds målarskola i Stockholm, där hon tilldelades Leander Engström Stipendiet 1938. Hon studerade också etsning för Emil Johanson-Thor och Harald Sallberg vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm.

Gunnel Friberg är representerad på Moderna Museet, Göteborgs konstmuseum, Norrköpings konstmuseum, Värmlands museum m fl samlingar. Hennes verk återfinns på ett flertal offentliga platser i Sverige. Här kan nämnas *Gytte* (1949), på Gullmarsplan, Jannica och dockvagnen på Katarina Bangata på Södermalm i Stockholm samt Sillagumma och Vågen av Östersjön i Malmö.

ELISABETH EKSTRAND *Frusen musik*, 1983-84 Marmor på stensockel

Frusen musik är ett av de konstverk som funnits i skolan sedan den startade. Konstnären Elisabeth Ekstrand (f 1941) utbildade sig på Konstfack i Stockholm 1958-64 och arbetar ofta med motiv i serier, inte sällan med avstamp i musikaliska grundteman. Att göra skulpturer i marmor är något av hennes specialitet. Sedan en längre tid tillbaka återkommer hon

regelbundet till byn Pietra Santa och de massiva stenbrotten i Toscana i Italien dit skulptörer sökt sig i alla tider.

Elisabeth Ekstrand har varit gästprofessor i Kina, ställt ut på British Museum i London och Smithsonian Institution i Washington och är representerad med verk i Kungliga Myntkabinetten m fl samlingar. Hennes verk finns placerade i Tianjin och Chancun i Kina, i tre trappuppgångar i Tensta och på Slottsbacken i Gamla Stan.

ULF LORENSSON *Araneida II* Bronsskulptur

Högt uppe på väggen sitter en stor spindel gjuten i brons. Araneus är en spindelart som beskrevs av Carl Alexander Clerck, specialist på insekter, verksam vid 1700-talets mitt. Släktet Araneus omfattar cirka 680 arter, varav nio återfinns i Sverige och ingår i familjen hjulspindlar. Ulf Lorenssons skulptur är gjuten i brons och kan betraktas som en symbol för det levande i den av människan konstruerade vinterträdgården där växterna trivs, men där djurlivet saknas.

Så här beskrivs spindelarten på wikipedia:

Araneus bygger spiralformade hjulnät. I nätet fastnar insekter som spindeln förlamar med sitt gift. Alla spindlar är rovdjur och kan bitas, men de flesta är för små för att kunna bita genom människohud. Ulf Lorensson (f 1950) studerade på Konstfack 1972-74 och på Kungl. Konsthögskolan i Stockholm 1974-80, och har under en period undervisat i skulptur på Nyckelviksskolan på Lidingö.

ALF OLSSON *Fjärilsmobil*, utan årtal Skulptur, lackad aluminium

Fjärilsmobilen hänger högt uppe under taket och introducerar ett moln av flygande insekter i vinterträdgården. Du kan titta närmare på den om du går en trappa upp. Fjärilen är ett vanligt förekommande motiv i Alf Olssons konstnärskap som han tolkat isåväl skulptur som i grafik och måleri. En liknande fjärilsmobil i lackad aluminium hänger på Östra gymnasiet i Umeå.

Alf Olsson (f 1925) var verksam som målare, grafiker och skulptör. Han studerade på Otte Skölds målarskola i Stockholm 1948-1949 och på Det Kongelige Danske Kunstakademi i Köpenhamn 1950-1951 samt på Kungl. Konsthögskolan i Stockholm 1952-1957. Tillsammans med åtta generationskamrater bildade han IX-gruppen 1964, vars mål var att sprida den grafiska konsten. Alf Olsson har ett flertal verk i miljonprograms-områden, bl a i Rosengård i Malmö, Husby i Stockholm, Vallby i Västerås och Ålidhem i Umeå, och han är representerad på bl a Kalmar Konstmuseum, Moderna Museet, Malmö Konstmuseum, Göteborgs konstmuseum och New York Public Library.

BRITT-INGRID PERSSON *Muskelhjärnan*, del av serien *Aktivitet—Passivitet*, utan årtal Betong

Muskelhjärnan är placerad i det som en gång var skolbibliotek (idag Tekniska museet). Här fanns dagstidningar på olika språk från olika håll i världen och här kunde eleverna sitta och läsa och leta litteratur inför något skolarbete tillsammans med skolans bibliotekarie. Skolan byggdes ju långt innan

internet fanns i varje mobil ett knapptryck bort. Britt-Ingrid Perssons skulptur är en del i hennes serie *Aktivitet—Passivitet*. Kanske kunde man lägga till Vila. Effektivt kommenterar hon synen på människan och hur vi gärna fokuserar på hjärnan och ofta glömmer resten av kroppen.

Britt-Ingrid Persson (f 1938), även kallad BIP, föddes i Västerbotten och studerade på Konstfack 1958-66. Muskelhjärnan existerar i ett antal varianter utförd i olika material, skalor och färger. Hennes verk återfinns på en rad platser i offentlig miljö. Här kan nämnas Landstingets kanslihus i Umeå 1977, Bergendalsskolan i Sollentuna 1978-79, Habo Vårdcentral 1980, Carlshöjdsskolan i Umeå 198 samt Tråsättraskolan i Åkersberga 1978-80. BIP är representerad på Moderna Museet och Nationalmuseum i Stockholm, Röhsska i Göteborg, Norrköpings konstmuseum, Bildmuseet i Umeå m fl samlingar.

HARRY MODIN *Porträtt av Mika*, utan årtal Harry Modins stensulptur

Porträtt av Mika står en trappa upp i Tekniska museets lokaler. Där har den stått sedan skolan invigdes och lokalen blev bibliotek. Harry Modin (f 1953) är skulptör och han utbildade sig först på Grundis i Stockholm 1971-72, Pernbys målarskola 1973-74, Konstfack 1977-82 och sedan på Kungl. Konsthögskolan 1994-95. Han har arbetat som lärare på Nyckelviksskolan på Lidingö och på Jakobsbergs folkhögskola i Järfälla.

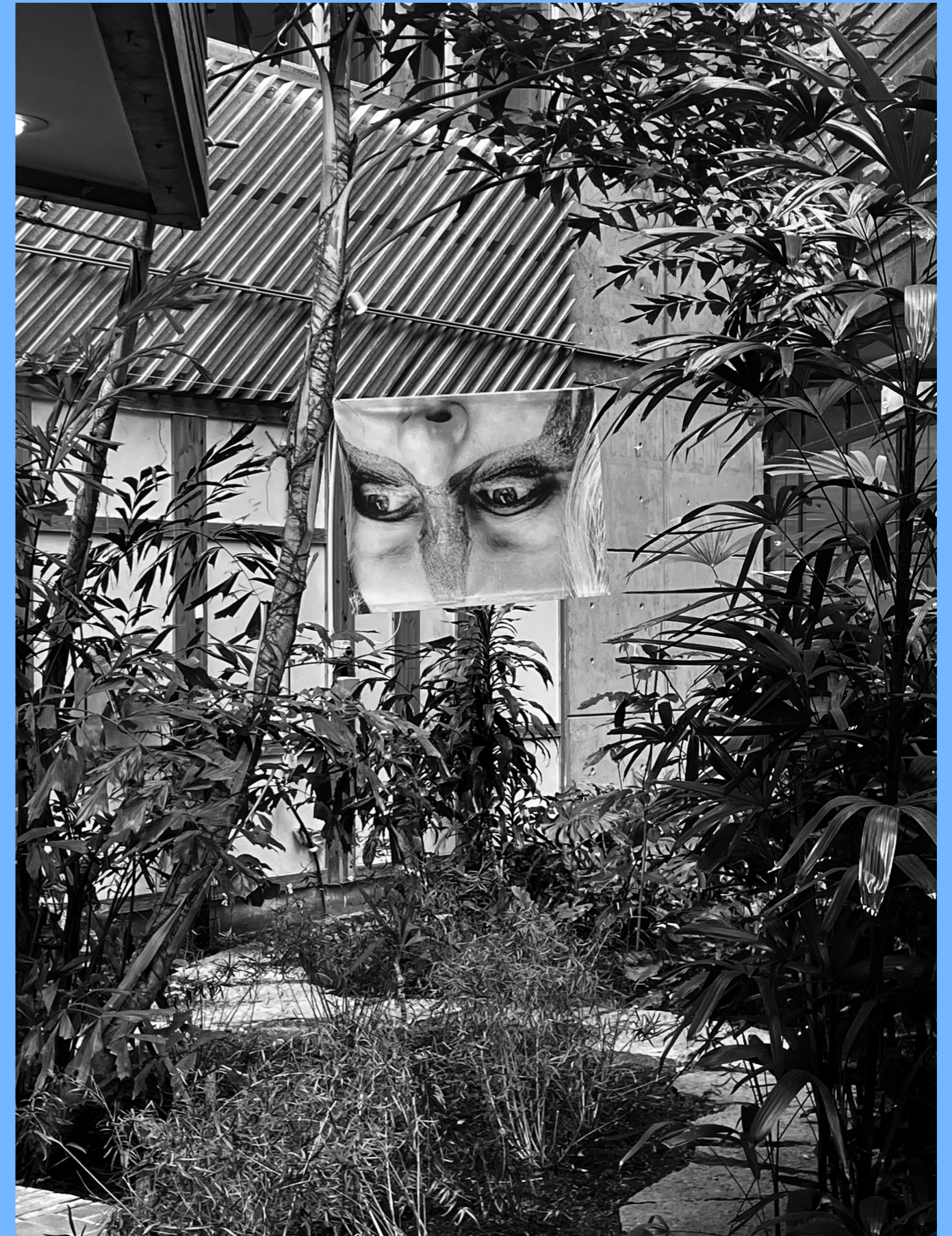
Flera av Harry Modins verk återfinns i det offentliga rummet. Här kan nämnas Hjulet från 1987 i rondellen vid byggnad L2

på Karolinska sjukhuset i Solna; Vattenlek på Drottning Kristinas väg i Norrtälje och Luntar från 1999 på Kristinebergs strand på Kungsholmen i Stockholm m fl platser.

Texterna är skrivna av Cecilia Widenheim (CW) och Paulina Sokolow (PS).

OM CAMPUS TENSTA

Pilparken, strax norr om Tensta centrum, är en plats som skiljer sig stilmässigt från resten av området. Här byggdes i början av 1980-talet en av den tidens mest påkostade gymnasieskolor, Tensta gymnasium. I samma veva uppfördes en sporthall och ett Folkets hus med en stor konsertsal kallad Stockholmssalen. Byggnaderna ritades av arkitekt Gösta Uddén och utemiljön, kallad Pilparken, gestaltades av Gunnar Martinsson. Efter att under en stor del av 2010- och 20-talet ha haft en mycket begränsad aktivitet, har de nya ägarna, samhällsfastighetsbolaget Hemsö, ambitionen att området åter ska bli en plats för medborgarna i Tensta, ett av landets föreningstätaste områden, och en knutpunkt för utbildning, föreningsliv, kultur, innovation, entreprenörskap och idrott med liv och rörelse under en stor del av dygnet. Dessa verksamheter ingår hittills i Campus Tensta: Järva Gymnasium, Tekniska museet, Tensta konsthall, Tensta Träff, Läsfrämjarinstitutet och Studieförbundet.

Vinterträdgården på Campus Tensta med *Breathing Rain* av Ylva Westerlund.

PROGRAM

Konstfredag med Tensta konsthall 27 juni–8 augusti

Fredagar kl 13–16 hela sommaren

Från 8 år och uppåt. Inga förkunskaper krävs, material och fika ingår.

Vi håller till i utställningen Fred med jorden inne på Campus Tensta och ute i Pilparken.

Adress: Hagstråket 11 i Tensta.

27 juni—Fantasidjur

Vi lyssnar till en spökkör av utdöende fåglar och gör skulpturer i pappermâché och skapar hybrida djurarter och växter av återvunnet papper och lim. Med konstnären Gazelle Kianoush.

4 juli—Magiska mönster i naturen

Vi tittar på mönster i naturen och skapar egna genom måleri. Med konstnären Gazelle Kianoush.

11 juli—Jordkonst i Pilparken

Vi gör konst av saker som vi hittar i naturen och på plats i Pilparken. Med konstnären Gazelle Kianoush.

18 juli—Bygg marionetter 1

Vi tillverkar marionettdockor och mekaniska leksaker av återvunnet material. Skapa en mini-kopia av dig själv eller en helt ny figur. Med konstnären Carlos Martinez.

25 juli—Bygg marionetter 2

Vi tillverkar marionettdockor och mekaniska leksaker av återvunnet material. Skapa en mini-kopia av dig själv eller en ny kompis. Vi avslutar med en liten föreställning där dockorna tar plats på scenen i Pilparken. Med konstnären Carlos Martinez.

1 augusti—Underjordisk natur

Vi tittar på Tensta tunnelbanestations utsmyckning av Helga Henschen och Askebyskolans elevutställning "Under jorden minns vi himlen". Vi skapar egna målningar och teckningar med inspiration av vad vi ser. Med konstnären Ylva Westerlund.

8 augusti—Järva kartritare

Tillsammans går vi på upptäcktsfärd i Pilparken och i vinterträdgården på Campus Tensta och skapar egna kartor och markerar ut viktiga växter, byggnader och djurs boplatser. Med konstnären Ylva Westerlund.

Konstfredag stöds av Familjebostäder, Svenska Bostäder och Stockholmshem.

Föranmälan för fritidsgrupper:
info@tenstakonsthall.se

Konstverandan på Taxingeplan

Tisdag–torsdag 13:00–16:00

Språkcaféet

Se öppettiderna på tenstakonsthall.se

Studio Funk—Samtidskonst för alla

Studio Funk vill skapa konstverksamhet för unga med olika funktionsvariationer i Järvaområdet. Vi kommer att ha en fysisk studio och en digital studio där du kan delta i konst och kultur.

Vem?

Projektet riktar sig till unga som är intresserade av:

Konst

Samhällsfrågor

Kreativa aktiviteter

OBS! Läs mer om Studio Funk på tenstakonsthall.se och kursen som ges av Tensta konsthall i höst: Bli konstproducent.

OM TENSTA KONSTHALL

PERSONAL

Cecilia Widenheim
Chef

Fahyma Alnablsi
Assistent, Språkcaféet

Siri Bertling Kara
Koordinator, Studio Funk

Sara Bayrami
Koordinator, Studio Funk

Gazelle Kianoush
Assistent, förmedling

Alba Lindblad
Producent, projekt

Asha Mohamed Noor
Assistent, Kvinnocaféet

Paulina Sokolow
Kommunikationsansvarig

Anna-Stina Ulfström
Intendent, pedagogik och
verksamhetsutveckling

Muna Al Yaqobi
Assistent, Kvinnocaféet
Installation och teknik:
Johan Wahlgren, Danae Valenza

Visuell identitet:
Studio Benedetta Crippa
och Johanna Lewengard

Originalarbete:
Marina Sergeeva

Tensta konsthall stöds av Stockholms stad, Kulturrådet och Region Stockholm.

Tensta konsthall
Taxingevärd 10, Spånga
info@tenstakonsthall.se
tenstakonsthall.se

Instagram: @tenstakonsthall
Facebook: @tensta.konsthall

